

Republika Hrvatska
Visoki kazneni sud Republike Hrvatske
Zagreb, Savska cesta 62

Poslovni broj: I KŽ-55/2023-10

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA

Visoki kazneni sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Ivana Turudića, univ.spec.crim., predsjednika vijeća, te mr.sc. Marijana Bitange, dr.sc. Tanje Pavelin, Tomislava Juriše i Snježane Hrupek-Šabijan, članova vijeća uz sudjelovanje sudske savjetnice Nikoline Srpak, zapisničarke, u kaznenom predmetu protiv optuženog N. R. zbog kaznenog djela iz članka 111. točka 1. Kaznenog zakona ("Narodne novine" broj 125/11., 144/12., 56/15. i 61/15. – ispravak, 101/17., 118/18., 126/19. i 84/21., dalje: KZ/11.) odlučujući o žalbama državnog odvjetnika i optuženika podnesenim protiv presude Županijskog suda u Zagrebu broj K-70/2022. od 9. prosinca 2022., u sjednici vijeća održanoj 26. travnja 2023., u prisutnosti u javnom dijelu sjednice optuženog N. R., te branitelja optuženika, odvjetnika K. P.,

presudio je

I Prihvaća se žalba državnog odvjetnika, preinačuje se prvostupanjska presuda u odluci o kazni, te se optuženi N. R. za kazneno djelo iz članka 111. točke 1. KZ/11. za koje je prvostupanjskom presudom proglašen krivim osuđuje na kaznu zatvora u trajanju od 19 (devetnaest) godina.

II Odbija se žalba optuženog N. R. kao neosnovana, te se u ostalom pobijanom, a nepreinačenom dijelu potvrđuje prvostupanjska presuda.

Obrazloženje

1. Pobijanom presudom od 9. prosinca 2022., broj K-70/2022., Županijski sud u Zagrebu proglasio je krivim optuženog N. R. zbog kaznenog djela protiv života i tijela – teškog ubojstva iz članka 111. točka 1. KZ/11., činjenično i pravno opisanog u izreci te presude, te ga je, na temelju članka 111., osudio na kaznu zatvora u trajanju od 15 (petnaest) godina, u koju kaznu mu je, na temelju članka 54. KZ/11., uračunato vrijeme lišenja slobode od 27. ožujka 2022. pa nadalje. Na temelju članka 68. stavak

1. i 3. KZ/11. optuženom N. R. izrečena je sigurnosna mjera obveznog psihijatrijskog liječenja u trajanju od 5 (pet) godina koja teče od izvršnosti presude.

1.1. Na temelju članka 148. stavak 1. u vezi s člankom 145. stavak 2., točka 1. i 6. Zakona o kaznenom postupku ("Narodne novine" broj 152/08., 76/09., 80/11., 91/12. – odluka Ustavnog suda, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14., 70/17., 126/19. i 80/22., dalje: ZKP/08.) optuženom N. R. je naloženo plaćanje troškova kaznenog postupka u ukupnom iznosu od 144.316,21 kuna/19.154,05 EUR, koji uključuju trošak paušalne svote u iznosu od 1.000,00 kuna, trošak obdukcije, analize alkohola i kvalitativne analize u iznosu od 6.350,00 kuna, trošak uzimanja krvi za DNA analizu u iznosu od 62,38 kuna, preuzimanje i nošenje mrtvog tijela oštećenice u iznosu od 4.125,83 kune, trošak sudsko-medicinskog vještačenja u iznosu od 3.000,00 kuna, kontaktnog vještačenja u iznosu od 10.418,00 kuna, psihološkog vještačenja u iznosu od 4.750,00 kuna, psihijatrijskog vještačenja u iznosu 4.750,00 kuna, biološkog vještačenja u iznosu od 103.622,00 kune, daktiloskopskog vještačenja u iznosu od 2.538,00 kuna, trošak pristupa na raspravu i davanje nalaza i mišljenja vještaka psihijatra u iznosu od 1.250,00 kuna, vještaka psihologa u iznosu od 1.200,00 kuna i sudsko-medicinskog vještaka u iznosu od 1.250,00 kuna, koje troškove je dužan platiti u roku od 30 dana od dana pravomoćnosti presude, pod prijetnjom ovrhe.

2. Protiv te presude žalbe su podnijeli državni odvjetnik i optuženik.

2.1. Državni odvjetnik se žali zbog odluke o kazni (članka 471. stavak 1. ZKP/08.) te predlaže uvažiti žalbu i preinačiti pobijanu presudu na način da se optuženom N. R. izrekne stroža kazna.

2.2. Optuženi N. R. žali se po branitelju, odvjetniku K. P. zbog "bitne povrede odredaba kaznenog postupka čl. 468. st. 1. t. 11. ZKP, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja čl. 470 ZKP, povrede kaznenog zakona čl. 469. st. 1. t. 2. i t. 4. ZKP, odluke o kazni i izricanju sigurnosne mjere liječenja čl. 467. st. 1. t. 4. ZKP" te predlaže ukinuti pobijanu presudu i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje, kao i da se optuženika i branitelja izvijesti o održavanju sjednice vijeća. Optuženi N. R. podnosi "dopunu žalbe" u kojoj navodi da je od oštećeničinog oca zatražio oprost, jer je "...osjećao duboku bol, žaljenje i kajanje za ono što se desilo". Takav podnesak u biti predstavlja dopunu žalbene osnove glede odluke o kazni.

3. Odgovori na žalbe nisu podneseni.

4. Na temelju članka 474. stavak 1. ZKP/08. spis je prethodno dostave u rad sucu izvjestitelju bio dostavljen Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

5. Na zahtjev optuženika, o datumu održavanja sjednice obaviješteni su stranke i branitelj, a sjednica vijeća je održana u nazočnosti optuženog N. R. putem audio-video veze iz Zatvora u ... i njegovog branitelja odvjetnika K. P., u skladu s odredbom članka 475. stavak 3. ZKP/08., a u odsutnosti uredno izviještenog državnog odvjetnika.

6. Žalba državnog odvjetnika je osnovana, dok žalba optuženika nije osnovana.

7. Iako prvostupanjsku presudu pobija zbog svih žalbenih osnova iz članka 467. ZKP/08., optuženik u bitnome inzistira na tvrdnji o pogrešno utvrđenoj činjenici njegove ubrojivosti tempore criminis, te ukazuje na bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08. i na povredu kaznenog zakona iz članka 469. točke 4. ZKP/08. s tim u svezi. Iako u žalbi podnijetoj po branitelju izriječkom ne problematizira odluku o kazni, ovaj drugostupanjski sud je prvostupanjsku odluku u tom dijelu ispitivao povodom "dopune žalbe" optuženika, u kojoj je optuženik osobno istakao okolnosti koje smatra olakotnima i koje bi kao takve trebalo imati u vidu prilikom odmjeravanja kazne.

8. Neosnovano optuženik u žalbi tvrdi kako je pobijana presuda donijeta uz počinjenje bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 11. ZKP/08., jer "...je presuda u većem dijelu nerazumljiva i proturječna sama sebi, a razlozi o odlučujućim činjenicama nejasni su i neobrazloženi i u kontradikciji sa izrekom presude, te se stoga pobijana presuda ne može ispitati na štetu optuženika". Ovaj žalbeni navod konkretizira tvrdnjom da je prvostupanjski sud u izreci pobijane odluke naveo da je terećeno djelo počinio namjerno, a u obrazloženju presude navodi da je optuženik isto djelo počinio sa izravnom namjerom. U istom kontekstu optuženik pogrešno razlaže razlikovanje između izravne namjere prvog stupnja i "neizravne namjere drugog stupnja (članak 28. stavak 3. KZ/11.)", tvrdeći da sud nije obrazložio navedenu razliku u konkretnom slučaju.

8.1. Međutim, pravilno je i sukladno ocjeni na raspravi izvedenih dokaza u izreci pobijane presude prvostupanjski sud u činjeničnom opisu terećenog djela naveo da je optuženik postupao "...u namjeri da ju (oštećenicu) liši života...", čime je opisao namjeru kao subjektivnu sastavnicu terećenog djela iz članka 28. KZ/11., a u obrazloženju svoje odluke je precizirao oblik namjere kao izravnu namjeru iz članka 28. stavka 2. KZ/11., našavši da je optuženik postupao "...s izravnom namjerom da usmrti oštećenicu, jer je svjestan da će je usmrtiti udarajući tvrdim i ostrim predmetom kakav je čekić u vitalne organe, pri čemu hoće počinjenje tog djela", kojim izričajem u bitnome utvrđuje da je optuženik kazneno djelo teškog ubojstva počinio izravnom namjerom prvog stupnja.

9. Kako se optuženik o optužbi očitovao na način da je izjavio "razumio sam optužbu i smatram se krivim za kazneno djelo stavljeno mi na teret" (raspravni zapisnik od 9. prosinca 2022. na listu spisa 518), takva njegova izjava isključuje mogućnost preispitivanja pravilnosti utvrđenog činjeničnog stanja u žalbenom postupku glede inkriminiranog događaja, pa i bez obzira što je optuženik iznoseći svoju obranu na početku dokaznog postupka porekao da bi terećeno djelo počinio "s namjerom da oštećenicu liši života". Stoga, iako je prvostupanjski sud u svojoj presudi našao shodnim iznijeti razloge o pojedinim okolnostima koje se tiču kritičnog događaja, prvenstveno glede optuženikove namjere kao oblika krivnje, to, pored navedene izjave o krivnji, ne daje optuženiku pravo žalbom osporavati utvrđeno činjenično stanje (članak 464. stavak 7. ZKP/08.).

9.1. Međutim, kako se optuženik unutar žalbene osnove pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja (članak 470. ZKP/08.) žali i glede utvrđenja njegove krivnje (poricanjem ubrojivosti), ovaj žalbeni sud podsjeća da bi žalba po toj osnovi bila dopuštena kada bi optuženik za dokaze o isključenju krivnje saznao nakon donošenja presude. Naime, optuženik se glede terećenog kaznenog djela u

nazočnosti svog branitelja i nakon konzultacije sa istim, izjasnio krivim "...za kazneno djelo stavljeno mi na teret", a opis terećenog kazneno djelo kako mu je predočeno iz optužnice opisuje i njegovu krivnju, njegov subjektivni odnos prema počinjenom djelu. Štoviše, glede optuženikove ubrojivosti izveden je i dokaz kombiniranim psihijatrijsko-psihološkim vještačenjem, koje vještačenje je pokazalo da je bio (iako bitno smanjeno) ubrojiv, dakle, u navedenim granicama bio je kapacitiran shvatiti značenje svoga djela i njegovih posljedica, te upravljati svojim postupcima. Dakle, nema novih dokaza nakon donošenja presude koji dokazi bi isključivali optuženikovu krivnju, postoji samo općenito i detaljnije nepotkrijepljeno neslaganje obrane optuženika sa nalazom i mišljenjem vještaka, koje neslaganje je kao takvo pravno irelevantno. Ova ocjena se odnosi i na žalbeni prigovor da provedeno psihijatrijsko-psihologijsko vještačenje s ciljem utvrđenja ubrojivosti optuženika tempore criminis nije vjerodostojno, jer je provedeno nekoliko mjeseci nakon kritičnog događaja. Naime, vještaci su na to pitanje dali decidirani odgovor koji je prvostupanjski sud ispravno prihvatio, a po kojem zaključci vještačenja ne bi bili drugačiji niti pod pretpostavkom da je vještačenje provedeno neposredno nakon kritičnog događaja.

10. Posljedično navedenom glede utvrđenog činjeničnog stanja, izostala je i povreda kaznenog zakona iz članka 469. točke 4. ZKP/08., koju povredu obrana nalazi u tome da bi u ovoj pravnoj stvari bio primijenjen zakon koji se ne može primijeniti, očitito aludirajući na primjenu propisa koji se odnose na neubrojivog počinitelja kaznenog djela (članak 24. KZ/11.).

11. Obje stranke u svojim žalbama dovode u pitanje ispravnost odmjerene kazne po prvostupanjskom sudu.

11.1. Prihvaćajući pravilnost i potpunost utvrđenih okolnosti relevantnih za odmjeravanje kazne, državni odvjetnik smatra da je precijenjen značaj olakotnih okolnosti, a da su podcijenjene otegotne okolnosti, pa da bi njihovom ispravnom valorizacijom optuženiku trebalo izreći strožu kaznu. Međutim, kada obrazlaže svoju tezu, državni odvjetnik u bitnome obrazlaže podmukli način optuženikovog postupanja kritiče prigode, zanemarujući da je u pitanju kvalifikatorna okolnost inkriminiranog djela, koju je kao takvu nedopušteno dvostruko ocjenjivati (i kao obilježja djela i kao otežavajuću okolnost). Stoga je ispravno u svojoj odluci prvostupanjski sud proglasivši optuženika krivim za počinjeno teško ubojstvo iz članka 111. točke 1. KZ/11., prilikom odmjeravanja kazne istom, pošao od stupnja njegove krivnje (članak 47. KZ/11.) ocijenivši ga visokim, jer je optuženik terećeno djelo počinio sa ukupno 12 zadanih udaraca čekićem u glavu oštećenice silom jakog (8 udaraca), odnosno, srednje jakog intenziteta (4 udarca), što uz druge okolnosti počinjenja (sjedanje na donji dio oštećeničinog trupa) manifestira upornost u počinjenju djela. U tom smislu osnovana je žalba državnog odvjetnika po kojoj se taj i tako visoki stupanj krivnje nije dovoljno reflektirao na odmjerenu kaznu. Stavljajući navedeno u korelaciju sa utvrđenim olakotnim okolnostima (neosuđivanost, bitno smanjena ubrojivost tempore criminis), po ocjeni ovog žalbenog suda, trebalo je prihvatiti žalbu državnog odvjetnika i preinačiti pobijanu presudu u odluci o kazni, kako je to navedeno u točki I ove odluke. Ovaj žalbeni sud smatra da će tako odmjerena i izrečena kazna ostvariti zakonsku svrhu kažnjavanja, kako je ista određena u članku 41. KZ/11.

11.2. Ispravno je prvostupanjski sud neiskrenim ocijenio optuženikovu verbalizaciju žaljenja i kajanja za počinjeno kazneno djelo, nalazeći da je u pitanju postupanje istog usmjereno na povoljniji ishod kaznenog postupka. Takva valorizacija je posredno osnažena i podneskom optuženika u žalbenom postupku, u kojem navodi da je "...osjećao duboku bol, žaljenje i kajanje za ono što se desilo", a ne za ono što je počinio, dakle, i za ovaj žalbeni sud još uvijek nije kritičan prema počinjenom teškom kaznenom djelu.

12. Iako se optuženik žali zbog izricanja sigurnosne mjere ne konkretizirajući žalbene razloge, već uopćeno navodi da mu je izricanjem iste "povrijeđeno pravo na pravično suđenje", ovaj drugostupanjski sud našao je da je izricanjem sigurnosne mjere obveznog psihijatrijskog liječenja u trajanju od 5 (pet) godina, prvostupanjski sud prekoračio ovlasti koje ima po zakonu i time povrijedio kazneni zakon, ali ne na štetu optuženika (članak 469. točka 5. ZKP/08.). Naime, ispravno utvrdivši zakonske pretpostavke glede izricanja ove mjere iz članka 68. stavka 1. KZ/11. (propisana kazna, bitno smanjena ubrojivost i opasnost da bi optuženik kao osoba sa duševnim smetnjama zbog istih mogao u budućnosti počiniti teže kazneno djelo), sud nije imao ovlasti odrediti trajanje sigurnosne mjere od 5 (pet) godina. Naime, prema odredbi članka 68. stavka 3. KZ/11. sigurnosna mjera obveznog psihijatrijskog liječenja u konkretnom slučaju može trajati do prestanka izvršenja kazne zatvora, pri čemu sud mora po proteku prve godine od dolaska počinitelja na izvršenje mjere i potom najmanje jednom godišnje preispitati postoje li uvjeti za njezinom nastavkom i o tome donijeti rješenje (članak 68. stavak 4. KZ/11.), što spada u nadležnost izvršenja ove mjere. Stoga je u navedenom doista povrijeđen kazneni zakon, ali u korist optuženika jer prema izreci ta mjera ne može trajati dulje od 5 godina, pa je s tim u svezi neosnovana njegova žalba glede povrede kaznenog zakona.

13. Slijedom svega navedenog, na temelju odredbe članka 482. ZKP/08. i članka 486. stavka 1. ZKP/08. odlučeno je kao u izreci ove presude.

U Zagrebu 26. travnja 2023.

Predsjednik vijeća:
Ivan Turudić, univ.spec.crim.,v.r.